

INNOVATION IQTISODIYOT

Ilmiy-amaliy elektron jurnal

2026

No 1

ИННОВАЦИОННАЯ ЭКОНОМИКА

Научно-практический электронный журнал

INNOVATIVE ECONOMY

Scientific and practical electronic journal

Indexlanadigan bazalar: Google Scholar Crossref OpenAIRE CYBERLENIKA

INNOVATION IQTISODIYOT

ILMIY-AMALIY
ELEKTRON JURNAL

1-jild
1-son
yanvar, 2026

January, 2026
Volume 1
Number 1

**ИННОВАЦИОННАЯ
ЭКОНОМИКА**
**Научно-практический
электронный журнал**

INNOVATIVE ECONOMY
**Electronic scientific and
practical journal**

INNOVATSION IQTISODIYOT

ILMIY-AMALIY ELEKTRON JURNAL

ISSN: 3030-315X

ojs.kstu.uz

Muassis:

Qarshi davlat texnika universiteti

Tahririyat Kengashi raisi:

R.X.Ergashev, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Tahririyat Kengashi raisi o‘rinbosari:

S.N.Xamrayeva, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Mas’ul muharrir:

N.A.Ochilova, PhD, dotsent

Texnik muharrir:

S.J.Qulmurotov

Jurnal har oyda bir marotaba elektron shaklda jurnalning rasmiy sayti orqali nashr etiladi.

Tahririyat manzili:

180100, Qarshi shahri, Mustaqillik ko‘chasi 225-uy Tel.:

+998 (75) 221 09 23

+998 (93) 902 72 63

Faks: +998 (75) 221 1395

innoeconomic@kstu.uz

“Innovatsion iqtisodiyot” ilmiy - amaliy elektron jurnali O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi **Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2025-yil 5-apreldagi 369-sonli qarori** bilan milliy ilmiy nashrlar ro‘yxatiga kiritilgan.

Jurnalda quyidagi ruknlar asosida maqolalar nashr etiladi:

1. Nazariya va metodologiya
2. Raqamli iqtisodiyot
3. Mintaqa va tarmoqlar iqtisodiyoti
4. Kichik biznes va xususiy tadbirkorlik
5. Inson kapitali iqtisodiyoti
6. Menejment va marketing
7. Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
8. Moliya, kredit va investitsiya
9. Ekonometrika va statistika
10. Xizmat ko‘rsatish va turizm sohasi

TAHRIRIYAT KENGASHI:

Tahririyat Kengashining xalqaro a'zolari:

Ovchinnikov Viktor Nikolayevich - i.f.d., professor, akademik (Janubiy Federal Universitet, Rossiya)

Solodovnikov Sergiy Yurevich - i.f.d., professor (Belorussiya milliy texnika universiteti)

Sidorov Viktor Aleksandrovich - i.f.d., professor, (Kuban davlat universiteti)

Shevchenko Igor Viktorovich - i.f.d., professor (Kuban davlat universiteti, Rossiya)

Kusainov Xalel Xaymullievich - i.f.d., professor, akademik (Qozog‘iston Respublikasi Milliy fanlar akademiyasi)

Samandarzoda Iskandar Hakim - Iqtisodiyot fanlari doktori (Sh.Shotemur nomidagi Tojikiston agrar universiteti)

Gibadullin Artur Arturovich - i.f.n. dotsent (Milliy tadqiqot universiteti, Moskva energetika instituti, Rossiya)

Sergey Aleksandrovich Voynash - ilmiy xodim (P.Lumumbi nomidagi Rossiya xalqlar do‘stligi universiteti)

Valentina Nikolayevna Pulyayeva - iqtisod fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya Federatsiyasi hukumati qoshidagi Moliya universiteti)

Dmitriy Evgenievich Morkovkin, iqtisod fanlari nomzodi, dotsent (Moliya universiteti, Rossiya Federatsiyasi hukumati)

Sadriddinov Manuchehr Islomiddinovich - i.f.d., professor, (Tojikiston Respublikasi Milliy fanlar Akademiyasi)

Perskaya Viktoriya Vadimovna - i.f.d., professor, (Rossiya Federatsiyasi hukumati huzuridagi Moliya universiteti)

Molchanov Igor Nikolayevich - i.f.d., professor, (Lomonosov nomidagi Moskva davlat universiteti)

Basova Mariya Mixaylovna - i.f.d., professor, (Rossiya Federatsiyasi hukumati huzuridagi Moliya universiteti)

Aleksandr Leonidovich Chupin, iqtisod fanlari nomzodi (P.Lumumbi nomidagi Rossiya xalqlar do‘stligi universiteti)

Nezamaykin Valeriy Nikolayevich - i.f.d., professor, (Rossiya davlat gumanitar universiteti)

Nikonorova Alla Vladimirovna - i.f.n., dotsent, (Rossiya Federatsiyasi hukumati huzuridagi Moliya universiteti)

Dmitriyeva Olga Aleksandrovna - i.f.n., dotsent, (Rossiya Federatsiyasi hukumati huzuridagi Moliya universiteti)

Shvets Yuriy Yuryevich - i.f.n., dotsent, (Rossiya Fanlar akademiyasining Nazorat fanlari instituti)

Kolosova Yelena Valeryevna - i.f.n., dotsent, (Plexanov nomidagi Rossiya iqtisodiyot universiteti)

Tahririyat Kengashi a'zolari:

Gulyamov Saidaxror Saidaxmedovich - i.f.d., professor, akademik

Pardayev Mamayunus Qarshiboyevich - i.f.d., professor

Navruz-zoda Baxtiyor Negmatovich - i.f.d., professor

Xatamov Ochilid Qurbonovich - i.f.d., professor

Fayziyeva Shirin Shodmonovna - i.f.n., professor

Jumayeva Gulrux Jo‘raqulovna - i.f.n., professor

Egamberdiyeva Salima Raimovna - i.f.n., dotsent

Erkayeva Gulbahor Panjiyevna - i.f.n., professor

Yakubova Shamshinur Shuxratovna - i.f.d., (DSc) dotsent

Amirqulov Shuhrat Olimovich - i.f.f.d., (PhD), dotsent

Samiyeva Gulnoza Toxirovna - i.f.f.d., (PhD), dotsent

Aliqulov Azamat Tuyg‘unovich - i.f.f.d., (PhD), dotsent

Aminov Fazlitdin Baxadirovich - i.f.n., dotsent

Xo‘jaqulova Nigora Rustamovna - i.f.f.d., (PhD), dotsent

Turobov Sherzod Alisherovich - i.f.f.d., (PhD), dotsent

Alimova Munisa Yulchiyevna - i.f.f.d. (PhD) dotsent

Ergasheva Nasiba Raxmatullayevna - i.f.d., (DSc), dotsent

Boboqulov Sanjar Baxromkulovich - i.f.f.d., (PhD), dotsent

Djalilov Raxmonkul Hamidovich - i.f.f.d., (PhD), dotsent

Nomazov Baxrom Bobomurodovich - i.f.f.d. (PhD) dotsent

Alimxanova Nigora Alimxanovna - i.f.f.d. (PhD) dotsent

Jonuzokov Mirzabek Kulmamatovich - i.f.f.d. (PhD), dotsent

Muxammadiyeva Yulduz Yusupovna - i.f.f.d. (PhD)

Tursunova Aziza Xoshimovna - i.f.f.d. (PhD)

Xolliyev Sherali Baxtiyorovich - i.f.f.d. (PhD)

ИННОВАЦИОННАЯ ЭКОНОМИКА

Научно-практический электронный журнал

ISSN: 3030-315X

ojs.kstu.uz

Учредитель:

Каршинский государственный технический университет

Председатель редакционного совета:

Р.Х.Эргашев, доктор экономических наук, профессор

Заместитель председателя редакционного совета:

С.Н.Хамраева, доктор экономических наук, профессор

Ответственный редактор:

Н.А.Очилова, PhD, доцент

Технический редактор:

С.Ж.Кулмуротов

Журнал издается один раз в месяц в электронной форме и публикуется через официальный сайт журнала.

Адрес редакции:

180100, г. Карши, ул. Мустакиллик, дом 225

Тел: +998 (75) 221 09 23

+998 (93) 902 72 63

Факс: +998 (75) 221 1395

E-mail: innoeconomic@kstu.uz

Научно-практический электронный журнал «Инновационная экономика» включён в перечень национальных научных изданий на основании решения Президиума Высшей аттестационной комиссии при Министерстве высшего образования, науки и инноваций Республики Узбекистан от 5 апреля 2025 года № 369.

В журнале публикуются статьи по следующим рубрикам:

1. Теория и методология
2. Цифровая экономика
3. Экономика регионов и отраслей
4. Малый бизнес и частное предпринимательство
5. Экономика человеческого капитала
6. Менеджмент и маркетинг
7. Бухгалтерский учет, экономический анализ и аудит
8. Финансы, кредит и инвестиции
9. Эконометрика и статистика
10. Сфера услуг и туризм

Редакционная коллегия:

Международные члены Совета редколлегии:

Овчинников Виктор Николаевич - д.э.н., профессор, академик (Южный федеральный университет, Россия)

Солодовников Сергей Юрьевич - д.э.н., профессор (Белорусский национальный технический университет)

Виктор Александрович Сидоров - д.э.н., профессор, (Кубанский государственный университет)

Шевченко Игорь Викторович - д.э.н., профессор (Кубанский государственный университет)

Кусаинов Халел Хаймуллович - д.э.н., профессор, академик (НААН Республика Казахстан)

Самандарзода Искандар Хаким - д.э.н., профессор (Таджикистанский аграрный университет им. Ш. Шотемура)

Гибатуллин Артур Артурович - к.э.н., доцент (Национальный исследовательский университет «Московский энергетический институт»)

Войнаш Сергей Александрович - научный сотрудник (Российского университета дружбы народов имени П.Лумумби)

Пуляева Валентина Николаевна - к.э.н., доцент (Финансовый университет при Правительстве РФ)

Морковкин Дмитрий Евгеньевич - к.э.н., доцент (Финансовый университет Правительство РФ)

Садриддинов Манучехр Исламиддинович - д.э.н., профессор (Национальная академия наук Республики Таджикистан)

Перская Виктория Вадимовна - д.э.н., профессор (Финансовый университет при Правительстве РФ)

Молчанов Игорь Николаевич - д.э.н., профессор (Московский государственный университет имени М.В. Ломоносова)

Басова Мария Михайловна - д.э.н., профессор (Финансового университета Российской Федерации)

Чупин Александр Леонидович - к.э.н. (Российского университета дружбы народов имени П. Лумумби)

Незаймакин Валерий Николаевич - д.э.н., профессор (РГТУ)

Никонорова Алла Владимировна - к.э.н., доцент (Финансового университета Российской Федерации)

Дмитриева Ольга Александровна - к.э.н., доцент (Финансового университета Российской Федерации)

Швец Юрий Юрьевич - к.э.н., доцент (Институт проблем управления РАН)

Колосова Елена Валерьевна - к.э.н., доцент (Российский экономический университет имени Г.В. Плеханова)

Члены Совета редколлегии:

Гулямов Саидхорр Саидхмедович - д.э.н., профессор, академик

Пардаев Мамаюнус Каршибоевич - д.э.н., профессор

Навруз-зода Бахтиёр Негматович - д.э.н., профессор

Хатамов Очилди Курбанович - д.э.н., профессор

Файзиева Ширин Шодмоновна - к.э.н., профессор

Жумаева Гулрух Журакуловна - к.э.н., профессор

Эгамбердиева Салима Раимовна - к.э.н., доцент

Еркаева Гулбахор Панжиевна - к.э.н., профессор

Якубова Шамина Шухратовна - д.э.н., (DCs), доцент

Амиркулов Шухрат Олимович - д.ф.э.н., (PhD), доцент

Самиева Гулноза Тохировна - д.ф.э.наук., (PhD), доцент

Алигулов Азамат Туйгунович - д.ф.э.н., (PhD), доцент

Аминов Фазлитдин Бахадирович - к.э.н., доцент

Хужакулова Нигора Рустамовна - д.ф.э.н., (PhD), доцент

Туробов Шерзод Алишерович - д.ф.э.н., (PhD), доцент

Алимова Муниса Юльчиевна - д.ф.э.н., (PhD), доцент

Эрашьева Насиба Рахматуллаевна - д.э.н., (DCs), доцент

Бобоккулов Санжар Бахромкулович - д.ф.э.н., (PhD), доцент

Джалилов Рахмонкул Хамидович - д.ф.э., (PhD), доцент

Номазов Бахром Бобомуродович - д.ф.э.н., (PhD), доцент

Алимханова Нигора Алимхановна - д.ф.э.н., (PhD), доцент

Джанузакон Мирзабек Кулмаматович - д.ф.э.н., (PhD), доцент

Мухаммадиева Юлдуз Юсуповна - д.ф.э.н., (PhD)

Турсунова Азиза Хошимовна - д.ф.э.н., (PhD)

Холлиев Шерали Бахтиёрович - д.ф.э.н., (PhD)

Mintaqa va tarmoqlar iqtisodiyoti
Economy of the region and industry
Экономика региона и отрасли

UDK: 339.37:658.15

<https://doi.org/10.70769/3030-315X.II.1.1.2026.7>

CHAKANA SAVDO KORXONALARINING XO‘JALIK FAOLIYATI MONITORINGI

Toshpulatov Bobur Rasul o‘g‘li

МОНИТОРИНГ ХОЗЯЙСТВЕННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ РОЗНИЧНОЙ ТОРГОВЛИ

Тошпулатов Бобур

MONITORING OF BUSINESS ACTIVITIES OF RETAIL ENTERPRISES

Toshpulatov Bobur

Received: January 12, 2026 Revised: January 16, 2026 Accepted: January 21, 2026 Published: February 1, 2026

Annotatsiya: maqolada chakana savdo korxonalarining xo‘jalik faoliyatini monitoring qilishning nazariy va amaliy jihatlari tahlil qilinadi. Tadqiqotda chakana savdo subyektlarining moliyaviy-xo‘jalik faoliyatini baholash ko‘rsatkichlari, monitoring tizimini shakllantirish mexanizmlari hamda raqamli texnologiyalar asosida boshqaruv samaradorligini oshirish masalalari yoritilgan. Shuningdek, monitoring natijalaridan foydalanish orqali xarajatlarni optimallashtirish, foyda va rentabellikni oshirish hamda chakana savdo korxonalarining barqaror rivojlanishini ta‘minlash yo‘nalishlari asoslab berilgan.

Kalit so‘zlar: chakana savdo, xo‘jalik faoliyati, monitoring, moliyaviy ko‘rsatkichlar, samaradorlik, raqamli texnologiyalar, boshqaruv.

Аннотация: статье анализируются теоретические и практические аспекты мониторинга хозяйственной деятельности предприятий розничной торговли. В исследовании рассматриваются показатели оценки финансово-хозяйственной деятельности торговых организаций, механизмы формирования системы мониторинга и вопросы повышения эффективности управления на основе цифровых технологий. Также обоснованы направления оптимизации затрат, роста прибыли и рентабельности, а также обеспечения устойчивого развития предприятий розничной торговли на основе результатов мониторинга.

Ключевые слова: розничная торговля, хозяйственная деятельность, мониторинг, финансовые показатели, эффективность, цифровые технологии, управление.

Abstract: the article analyzes the theoretical and practical aspects of monitoring the business activities of retail enterprises. The study examines indicators for assessing the financial and economic performance of retail companies, mechanisms for forming a monitoring system, and ways to improve management efficiency through digital technologies. In addition, directions for cost optimization, increasing profit and profitability, and ensuring sustainable development of retail enterprises based on monitoring results are substantiated.

Keywords: retail trade, business activity, monitoring, financial indicators, efficiency, digital technologies, management.

■ KIRISH

Surxondaryo viloyatida Respublikaning iqtisodiy salohiyatini shakllantirishda, iste‘mol tovarlari muomalasi tizimining samarali ishlashini ta‘minlashda ichki bozorning muhim tarkibiy qismi sifatida chakana savdo sohasiga katta rol ajratilgan.

Chakana savdo korxonalarining me‘yoriy-huquqiy hujjatlari, ilmiy adabiyotlar va xo‘jalik yuritish amaliyotini tahlil qilish shuni ko‘rsatadiki, so‘nggi yillarda ularning moddiy-texnik ta‘minotini rivojlantirishda ijobiy o‘zgarishlar kuzatilmoqda. Xususan, zamonaviy savdo texnologiyalari joriy

etilmoqda, xaridorlarga xizmat ko‘rsatish madaniyati darajasi bo‘yicha Jahon standartlari talablariga javob beradigan chakana savdo korxonalari, shuningdek, bitta savdo belgisi ostida savdo qiluvchi mahalliy savdo tarmoqlari yagona faoliyat strategiyasiga amal qiladi.

■ ADABIYOTLAR TAHLILI

Surxondaryo viloyat makroiqtisodiy ko‘rsatkichlarining tahlili olimlar izlanishlarida o‘z aksini topmoqda. Xususan, viloyatdagi uy-joy qurilish korxonalarining statistik tahlilini Q.T. Ibragimov[1] izlanishlarida, hududdagi qurilish matreallarining rivojlanish tendensiyalarini B. E. To‘rayev [2], viloyatda

meva sabzavot etishtirishni O. A. Jo'rayev [3] borasida ilmiy izlanishlar olib borishgan. Yuqoridagi izlanishlarda ma'lum tarmoqning statistic tahlilini kuzatish mumkin. Mazkur maqolada esa viloyat yapli hududiy mahsulotlarining umumiy statistik tahlili qilindi.

■ TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur maqolani yozishda kuzatish, statistik tahlil va taqqoslash usullaridan keng foydalanilgan.

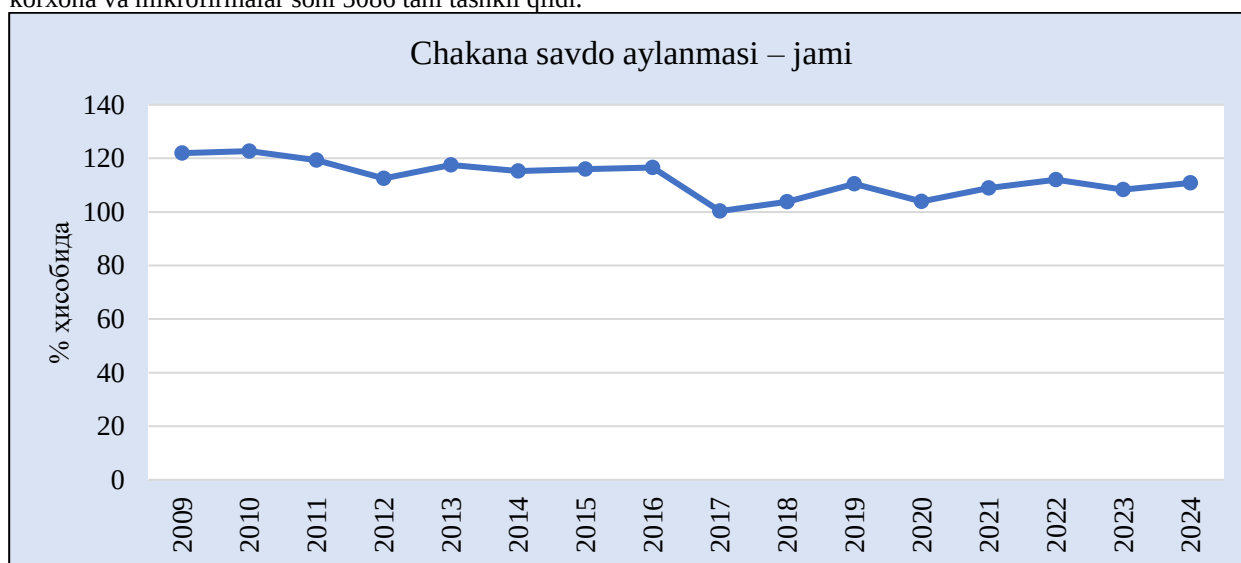
■ TAHLIL VA NATIJALAR

Tahliliy natijalarga ko'ra, chakana savdo tovar aylanmasida kichik biznes va xususiy tadbirkorlik sub'ektlarining ulushi bo'yicha Surxondaryo (96,9 foiz), Qashqadaryo (95,1 foiz) viloyatlari va Qoraqalpog'iston (95,5 foiz) etakchilik qilmoqda. 2025-yil 1-aprel holatiga chakana savdo sohasida faoliyat ko'rsatayotgan tijorat korxonalari soni 5158 tani tashkil etib, shundan, faoliyat ko'rsatayotgan yirik korxonalar soni 72 tani, kichik korxona va mikrofirmalar soni 5086 tani tashkil qildi.

Kuznetsov M.M tuzgan reytinga ko'ra, Ukraina 2009 yilda xalqaro chakana savdo investitsiyalari uchun jozibadorligini saqlab qoldi va 2008 yildagi kabi 17-o'rinni egallab, Top 30 mamlakat qatoriga kirdi[4]. Ukraina savdo bozorining jozibadorligi chakana savdo aylanmasining o'sishi va barqaror daromadliligi, past ijara stavkasi, er narxining pasayishi, yuqori qarz yukiga ega bo'lgan Ukraina chakana savdo korxonalarining arzonlashuvidan iborat.

Chakana tovar aylanmasining bir yilda 15 foizga o'sishi xorijiy investorlar uchun etarli darajada jozibador. 2009 yilda tovar aylanmasining o'sish sur'atlari to'xtab qolganiga qaramay, ekspertlar kapital bozoridagi vaziyat yaxshilanganidan keyin chakana savdo bozoriga qiziqishning yangilanishini kutmoqdalar.

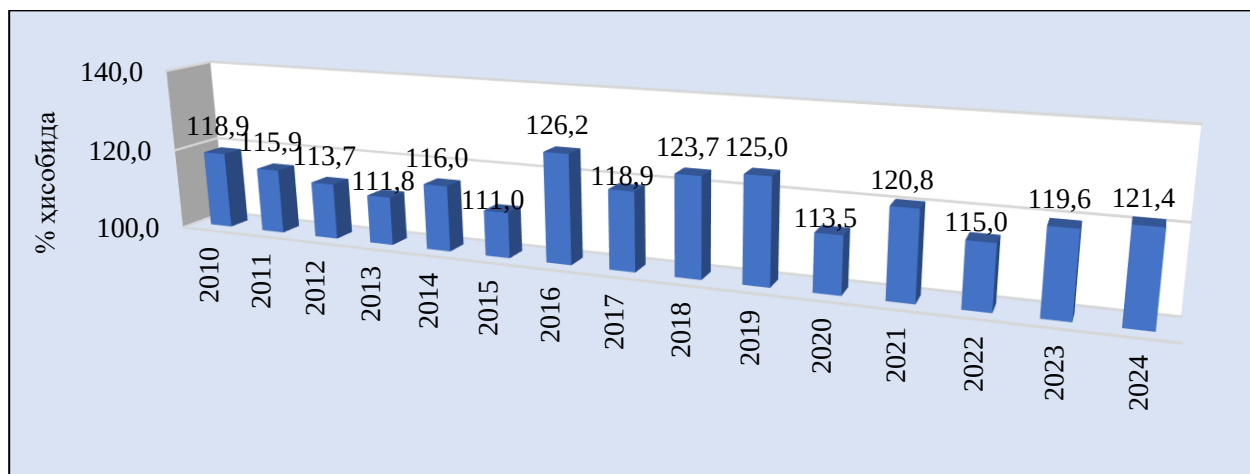
Chakana savdo korxonalari faoliyatini tavsiflovchi asosiy ko'rsatkich chakana tovar aylanmasi bo'lib, uning dinamikasi 1-rasmda keltirilgan.

1-rasm. 2009-2024 yillarda Surxondaryo viloyatidagi korxonalarning chakana savdo aylanmasi hajmi dinamikas

1-rasm ma'lumotlari asosida shuni xulosa qilish mumkinki, 2009 yildan 2024 yilgacha bo'lgan davrda Surxondaryo viloyatidagi korxonalarning chakana tovar aylanmasining jismoniy hajmi doimiy ravishda o'tgan yilga nisbatan o'sib bordi. Shuningdek, chakana tovar

aylanmasi o'sish sur'atlarining eng yuqori ko'rsatkichi 2009 yilda 2008 yilga nisbatan 22,0 % mf 2010 yilda o'tgan yilga nisbatan 22,7 %ga o'sishi bilan ajralib turibdi. o'sib 2008 va 2009 yillardan boshqa har yilgi jadallashuvi ham ijobiy bo'ldi (2-rasm).

2-rasm. 2009-2024 yillarda Surxondaryo viloyatidagi korxonalarning chakana savdo aylanmasi hajmining zanjirli o'sish sur'atlari

2016 yil chakana savdo korxonalari uchun muhim yil bo'ldi, chakana savdo aylanmasi hajmi 4766,4 milliard so'mni tashkil etdi, bu 2015 yilga nisbatan 26,2 foizga ko'p (taqqoslama narxlarda). Shuni ta'kidlash joizki, ushbu davrda katta kreditorlik qarzlari va to'g'ri ichki siyosat tufayli bir nechta yirik chakana savdo operatorlari ijobiy faoliyat yuritdi. Ekspertlarning fikriga ko'ra, Surxondaryo viloyatida chakana savdo bozorida faqat inqiroz sharoitlariga moslashadigan va istiqbolli strategik maqsadlarga ega bo'lgan, shuningdek, rivojlanishga yo'naltirilgan, yangi savdo nuqtalari hamda ijara shartlarini ochishga qat'iy talablar qo'yadigan chakana savdo korxonalari yashovchan hisoblanadi.

Ye.A. Karpenko tadqiqotlarida keltirilgan ma'lumotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, hududiy savdo rivojlanishining mutlaq qiymati bo'yicha ham, bir kishiga nisbatan ham o'rtacha darajasi bilan tavsiflanadi[5]. Shuning uchun chakana savdo korxonalarini jarayonga yo'naltirilgan boshqaruvni joriy etish amaliyotini o'rganish uchun tadqiq o'talغان.

Surxondaryo viloyati — O'zbekiston Respublikasi tarkibidagi viloyat. 1941-yil 6-martda tashkil etilgan (1925-yil 29-iyundan Surxondaryo okrugi bo'lgan). Respublikaning janubi-sharqida, Surxon-Sherobod vodiysida joylashgan. Viloyat nomi vohadan oqib o'tuvchi "Surxon" (fors-tojik: "qizil") daryosi nomidan kelib chiqqan. Janubidan Amudaryo bo'ylab Afg'oniston, shimoliy, shimoli-sharq va sharqdan

Tojikiston, janubi-g'arbdan Turkmaniston, shimoli-g'arbdan Qashqadaryo viloyati bilan chegaradosh. Maydoni 20,1 ming km². Aholisi 2 million 907 ming kishi (2024-yil 1-iyun holatiga ko'ra). Tarkibida 14 ta tumanni o'z ichiga oladi.

Surxondaryo viloyatida mintaqa aholisi oziq-ovqat mahsulotlarini xarid qiladigan joylar orasida dehqon bozorlari va "supermarket" formatidagi do'konlar asosiy qismni (47,3%) tashkil etadi. Ikkinchi o'rinni mahalliy tadbirkorlar tomonidan ochilgan do'konlar (31,6%) va uchinchi o'rinda uyushmagan savdo korxonalari (21,10%) egallaydi.

Tahliliy natijalarga ko'ra, chakana savdo tovar aylanmasida kichik biznes va xususiy tadbirkorlik sub'ektlarining ulushi bo'yicha Surxondaryo (96,9 foiz), Qashqadaryo (95,1 foiz) viloyatlari va Qoraqalpog'iston (95,5 foiz) etakchilik qilmoqda. 2025-yil 1-aprel holatiga chakana savdo sohasida faoliyat ko'rsatayotgan tijorat korxonalari soni 5158 tani tashkil etib, shundan, faoliyat ko'rsatayotgan yirik korxonalar soni 72 tani, kichik korxona va mikrofirmalar soni 5086 tani tashkil qildi.

Viloyatda savdo nuqtalari soni bo'yicha "ATB-market" tarmog'i birinchi o'rinda turadi (1-jadval). Surxondaryo viloyati chakana savdosi rivojlanishining ijobiy tendensiyalari chakana tovar aylanmasi hajmining o'sish sur'atlarining aniq dinamikasi bo'lib, uning vektorlari butun Respublika tendensiyasiga mos keladi (1-ilova).

1-jadval.

Surxondaryo viloyati hududlarida 2024 yil holatiga ko'ra, o'z mavqeiga ega chakana savdo korxonalari

Korxona	Faoliyati	Markaziy ofis	IFUT	O'rtacha tovar aylanmasi, mlrd. so'm
"TERMIZ-SOF-BARAKA" mas'uliyati cheklangan jamiyati	Kichik texnik qurilmalar, lampalar, asboblari va hokazolar	Termiz sh. A.Navoiy ko'chasi 31-uy, 17-xonadon	47590	17,5
Termiz shahri "Magnit market"	Oziq-ovqat mahsulotlari, ichimliklar va tamaki mahsulotlari chakana savdosi	Magnit Market, 7865+CFR, Termez sh.	47110	30,5
"DENOVI MATLUBOTSAVDO BIZNES" oilaviy korxonasi	Aralash oziq-ovqat do'koni (sut, non, go'sht va boshqalar birgalikda)	Denov shahri M.Baraka ko'chasi, 45-uy	47110	14,4
Denov tumani "Imrat market"	Oziq-ovqat mahsulotlari, ichimliklar va tamaki mahsulotlari chakana savdosi	Denov shahri H.Mir-zayev kuchasi 295 uy	47110	33,2
"DEHYDRATION VEGFRUITS" mas'uliyati cheklangan jamiyati	Maishiy elektr jihozlari (televizor, kir yuvish mashinasi, muzlatgich, changyutkich va h.k.) chakana savdosi	Qumqo'rg'on shahri, Yangi shahar mahallasi, raqamsiz uy	47540	13,9
Qumqo'rg'on tumani "Baraka market"	Oziq-ovqat mahsulotlari, ichimliklar va tamaki mahsulotlari chakana savdosi	Baraka Savdo Majmuasi, RHJR+H9J, Qumqo'rg'on	47110	26,7
"AYSHA SHUKRO-NAMALAK" oilaviy korxonasi	Non va qandolat mahsulotlarini chakana savdosi	Uchqizil shaharchasi, Shifokorlar ko'chasi, raqamsiz uy	47241	10,8
Termiz tumani "Zilol market"	Oziq-ovqat mahsulotlari, ichimliklar va tamaki mahsulotlari chakana savdosi	"ZILOL Market, 787X+7V3, Termiz tumani	47110	20,6
"SURXON AGRO FOOD ORGANIZATIONS" mas'uliyati cheklangan jamiyati	Don, un, yorma va boshqa don mahsulotlari chakana savdosi	Jarqo'rg'on shahri, Surxon soxili mahallasi, raqamsiz uy	47213	11,3
Jarqo'rg'on tumani "O'zbekim market"	Oziq-ovqat mahsulotlari, ichimliklar va tamaki mahsulotlari chakana savdosi	Jarqo'rg'on shahri Nurli diyor mahallasi, raqamsiz uy	47110	19,8

2000-2012 yillarda Surxondaryo viloyati korxonalarining chakana tovar aylanmasi hajmi o'rtacha 115,8 foizga teng bo'lgan bo'lsa, 2013-2024 yillarda o'rtacha o'sish 110,3 foizga teng bo'lib o'tgan mos

davrga nisbatan 5,5 foizga kamayganligi kuzatilmoqda. Shu bilan birga, shuni ta'kidlash kerakki, Surxondaryo viloyatida sotuvlar hajmining o'sishi umummilliy darajadagiga qaraganda ancha kam. Tahlil qilinayotgan

butun davr mobaynida chakana savdo aylanmasi hajmining o'sishi bilan chakana savdo ob'ektlarining sezilarli darajada kamayishi zamonaviy yirik formatli do'konlar va savdo tizimlarining rivojlanishidan dalolat beradi. Surxondaryo viloyatida chakana savdo bozorida etarlicha kuchli savdo tizimlari, xususan Termiz shahri "Magnit market", Denov tumani "Imrat market", Qumqo'rg'on tumani "Baraka market", Termiz tumani "Zilol market va Jarqo'rg'on tuman "O'zbekim market" mavjud. Tadqiqot uchun tanlangan korxonalarga e'tibor qaratadigan bo'lsak, ular Surxondaryo viloyatining turli tumanlarida joylashgan bo'lib ulardagi aylanma mablag'lari har xil bo'lganligi bois, hududlar bo'yicha taftishdini amalga oshirish lozim.

Muallif (lar) haqida / Сведения об авторе / Author details

Toshpulatov Bobur Rasul o'g'li Termiz Davlat Pedagogika instituti o'qituvchisi / Тошпулатов Бобур преподаватель Термезского государственного педагогического института / Bobur Toshpulatov Lecturer at Termez State Pedagogical Institute
e-mail: boburtoshpulatov909@gmail.com
ORCID: [0009-0009-9077-917X](https://orcid.org/0009-0009-9077-917X)

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Ibragimov Kobil Tokhtamishovich. Economic-statistical analysis of active construction enterprises in Surkhandarya region. Journal of Management Value & Ethics. April special issue. 23 Vol. 13 No.02. SJIF 8.001 & GIF 0.626 ISSN-2249-9512
2. Turayev B.E. Econometric modeling of the building materials industry. Journal of Management Value & Ethics. April special issue. Vol. 13 No.02, 2023 - pp.192-199
3. Jo'rayev O.A. Yangi O'zbekistonda ilm fanning so'nggi yutuqlari, mavzusidagi respublika ilmiy-amaliy anjumanining ilmiy maqola va tezislari to'plami, T.: TIQXMMI 2023 yil 16 dekabr Surxondaryo viloyatida meva – sabzavot mahsulotlari ishlab chiqarish jarayonlarining iqtisodiy – statistik tahlili
4. Кузнецов М.М. РАЗВИТИЕ РЫНКА ТРАНСПОРТНЫХ УСЛУГ В УКРАИНЕ. Ученые записки Таврического национального университета им. В. И. Вернадского Серия «Экономика и управление». Том 22 (61). 2009. № 1. С. 33-44.
5. Карпенко. А. Процессно-ориентированное управление предприятиями розничной торговли: дис. ... кандидата экон. наук: 08.00.04 / Евгения Анатольевна Карпенко. – Полтава, 2011. – 341 с

INNOVATION
IQTISODIYOT
ILMIY-AMALIY ELEKTRON
JURNAL

ISSN: 3030-315X

t.me/kstu_uz

Qarshi shahri,
Mustaqillik ko'chasi 225

www.kstu.uz
www.ojs.kstu.uz